

Komentari na sudsku odluku

LEFÖ- Interventni centar za slučajeve trgovine ženama dobio je informacije o presudi crnogorskog suda protiv naše bivše klijentkinje S.Č. Iako je bila odsutna, kažnjena je zatvorskom kaznom u trajanju od jedne godine zbog lažnog svjedočenja. Šokirani smo viješću o ovoj činjenici.

S obzirom na to da je bila žrtva trgovine ljudima, gospođa Č. je upućena na našu organizaciju prije nekoliko godina. Prijavila je krivično djelo crnogorskim vlastima zbog čega je bila u opasnosti od osvete koju su počinioči umiješani u njen slučaj trgovine ljudima mogli preduzeti protiv nje i njene porodice.

Gospođa Č. je takođe pomenula neke visoke crnogorske zvaničnike u svom iskazu, što, sa jedne strane, govori o njenoj hrabrosti, dok, sa druge, povećava stepen opasnosti kojoj je izložena.

Međutim, državni tužilac je tada okončao krivični postupak. Mi ne želimo da komentarišemo odluke koje su tada donešene. Ali, sada su krivični postupci doveli do presude protiv naše bivše klijentkinje iz razloga što je tražila zadovoljenje pravde zbog onog što joj se dogodilo. U ovakovom slučaju imamo obavezu da reagujemo. Nije alarmantno samo to što je presuda donešena u odsustvu optužene. Ovakve presude kod žrtava povećavaju strah od prijavljivanja zločina nadležnim organima, što vodi smanjenju identifikacije slučajeva trgovine ljudima.

LEFÖ-IBF pruža direktnu pomoć žrtvama trgovine ženama. Stoga smo imali direktan kontakt sa gospodom Č. i bili u mogućnosti da steknemo utisak o njenom psihološkom stanju nakon iskustva trafikinga. Gospođa Č. je definitivno pokazala ozbiljne znake traume, koja se mogla tretirati jedino stvaranjem bezbjednog i brižnog okruženja i intezivnim pružanjem pomoći. Gospođa Č. je imala veoma jasan i činjenično utemeljen pogled na svoje mogućnosti i ograničenja u odnosu na opasnosti koje su se javile kao rezultat njenog iskustva trafikinga i prijavljivanja ovog slučaja. Nije ni negirala, a ni preuveličavala posljedice koje je iskustvo trafikinga imalo po njen život. Tako je ona bila u poziciji da pređe u bezbjednije okruženje.

Gospođa Č. treba da uživa opšte poštovanje s obzirom na njenu hrabrost da kao žrtva trgovine ljudima podnese prijavu.

Domaće i međunarodne zajednice moraju podjednako biti svjesne ogromnog dodatnog stresa koji žrtve moraju da izdrže ako prijave ovakve slučajeve organizovanog kriminala. Iznad svega, značaj ovih svjedočenja protiv trgovine ženama mora se visoko vrednovati. Države, kao i međunarodna zajednica imaju odgovornost da se pažljivo ophode prema ovakvim žrtvama i svjedocima. Prevashodno zajednica država ne smije potcijeniti zahtjev za poštovanjem doprinosa žrtava i svjedoka borbi protiv krivičnog djela trgovine ljudima.